

end at i Stedet for 48,000 Kr.s Overskud vil man faa et Underskud paa 58,000 Kr. paa Driften af denne Fabrik. Hvad enten nu dette Tal er rigtigt eller ej, maa det rette Forhold oplyses paa Statsregnskabet, og det maa ogsaa oplyses af en Grund, som jeg efter mine Anskuelser tillader mig at understrege, nemlig for at man kan dømmе om Statsvirksomheders Værdi og Evne til at betale sig i Sammenligning med private Virksomheders. Staten vil ikke kunne have nogen Forestilling om, hvorvidt den profiterer eller har Tab, naar Opgørelsen ikke foretages paa den af mig antydede Maade. Jeg tillader mig derfor at henstille til den højtærede Forsvarsminister at drage Om-sorg for, at vi i Aar faar Rækken fuldført, saaledes at hver enkelt af de 13 Statsvirksomheder opføres paa samme Maade som de 6, med Angivelse af den Kapital, der arbejdes med, samt Forrentning og Afskrivninger.

Med Hensyn til Indenrigsministeriets Budget vil jeg gerne udtale min Glæde over, at de forskellige industrielle Bevil-linger, som der forrige Aar var Strid om, nu er blevet opført med de sædvanlige Beløb. Jeg vil takke den højtærede Mini-ster derfor saavel som for de Bemærk-ninger, hvormed han motiverer det. Jeg vil haabe, at vi ogsaa maa kunne naa til, at de nedsatte Beløb til Stipendier og Ud-stillinger kan blive forhøjede, om ikke i Aar saa senere, idet der har vist sig at være ret betydelige Ulemper ved disse Ned-sættelser.

De tekniske Provinsskoler ansøgte for 2 Aar siden om en Forhøjelse af Tilskuddet paa 100,000 Kr. Ministeren kunde kun gaa med til at stille Forslag om 10,000 Kr. I Fjor kunde der ikke være Tale om en Forhøjelse. I Aar har man henvendt sig til Indenrigsministeriet med en ind-trængende Anmodning om at faa de mang-lende 90,000 Kr. bevilgede. Det paa-gældende Andragende er paa Grund af teknisk Provinsskoleforenings Formands al-vorlige Sygdom kommet meget sent ind, jeg formoder for sent til, at Ministeren kunde tage det under Overvejelse ved Udarbejdelsen af Finanslovforslaget. Men jeg vil dog gerne meget indtrængende lægge et Ord ind for, at dette Andragende maa blive taget til Følge ved en Bevilling paa dette Finanslovforslag. Det, der nødvendiggor Kravet om de voksende Be-villinger, er det voksende Antal Skoler. Det er jo ejendommeligt for vort Land, at disse Skoler er voksende frem ved det private Initiativ. I Købstæderne er de

forlængst kendte; den Vækst, der dér finder Sted, er en Vækst i Elevantallet og For-dringerne til Undervisningen, hvilket selv-følgelig ogsaa har Del i, at der kræves større Beløb. Men Hovedaarsagen er dog det overordentlig store Antal Skoler, der er vokset op paa Landet. I dette Øjeblik er der allerede 180 Skoler, som er komme ind under Statstilsynet og Statstilskuddet, og Antallet er stadig voksende. Men jo flere Skoler der er, des mindre bliver der til hver enkelt af dem af det en Gang givne Beløb. Derfor maa dette en Gang imellem forhøjes. Det er sikkert ogsaa en Udgift, som Staten kan være tjent med at udrede. Uden at inklude mig paa en vidtløftig Motivering skal jeg blot henvisе til en enkelt Oplysning, som er fremkommet i Anledning af de Undersøgelser, som Kul-tusministeriet har anstillet om Fortsættelses-skoleundervisningen her og andre Steder. I Bayern, hvor man har tvungen teknisk Skolegang, tvungen Fortsættelsesundervis-ning, er der 39,000 Elever, men i vore „frivillige Skoler“ 19,000. Tager man Hen-syn til Folketallet i de 2 Lænde, vil man se, at der er en større Procentdel i de danske „frivillige Skoler“ end i de „tvungne“ bayerske. Det er ganske klart, at det for Staten blandt andet er en meget betydelig pekuniær Fordel at kunne nøjes med Til-skud til det frivillige Arbejde i Stedet for som andre Steder at bekoste det hele.

Der er en Sag, der ogsaa blev be-rørt af det ærede Medlem fra Hornslet (Povlsen), det er Spørgsmaalet om Skole-væsenet i København. Det forlød for en Tid siden i Bladene som et Rygte, at der paa Finanslovforslaget vilde fremkomme Forslag om Tilskud til det højere Skole-væsen i København. Vi ved nu alle, at et saadant ikke findes, og jeg vil da gerne spørge den højtærede Minister, om han ikke paatænker at fremkomme med et Forslag i saa Henseende. Der indkom i Fjor sidst i Oktober Maaned et Andragende fra Forældreforeningen. Det var naturligvis for sent til, at der kunde tages Hensyn til det i Fjor, men der kunde være Grund til at tage Hensyn til det i Aar, fordi For-holdet vitterligt er saadant, at København behandles i høj Grad stedmoderligt i Sam-menligning med det øvrige Land. Over alt i Provinserne er der givet saa betydelige Tilskud til den højere Undervisning, at Folk kan have deres Børn i de paagældende Skoler for en Betaling, der maa anses for rimelig; jeg tror, den gaar op til 14 Kr. om Maaned. Her i København har vi kun 1 Statsskole, Metropolitanskolen, de